

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

Saopštenje za javnost

IZVJEŠTAJI O KVALITETU ŽIVOTA GRAĐANA U OPŠTINAMA BIH ZA 2011.

Građani zadovoljni jedino porodicom. Veoma nizak nivo povjerenja u ljude u svim opštinama. Ogromne razlike u BDP-u, primanjima domaćinstava, procentu zaposlenih, cijenama komunalnih usluga, brojnosti i troškovima administracije, broju ljekara...

Prosječan indeks kvaliteta života građana mjeren u 14 opština¹ obuhvaćenih projektom „Lokalna uprava za kvalitet života građana – faza 2“ koji finansira Evropska unija, iznosi 50,24 od maksimalnih 80,00.

Iako je u većini opština došlo do blagog poboljšanja, adiministrativni aparat u opštinama i dalje je glomazan i skup. Izuzetak je opština Tuzla koja je, svjesna problema glomaznosti svog administrativnog aparata, broj zaposlenih u administraciji u poređenju sa 2008. godinom smanjila za 50 zaposlenih. Najlošiji odnos zaposlenih u administraciji i broja stanovnika kao i ranijih godina i dalje imaju Trebinje i Mostar, gdje na oko 200 stanovnika dolazi 1 administrativac. Opština Doboje izdvaja najveći procenat budžeta, preko 30%, za potrebe plata i naknada zaposlenih u administraciji. Istovremeno, to je i opština koja, pored ranijeg smanjenja od 35% i dalje među posmatranim opštinama drži rekord po mjesečnim primanjima odbornika, koja iznose 890 KM. U oblasti komunalnih usluga, nalazi CCI govore da u posmatranim opštinama, najskuplju vodu piju građani Bijeljine i Tuzle, sa cijenom preko 1,20 KM/m³. Za razliku od njih, građani Zenice vodu plaćaju svega 0,47 KM/m³. U većini posmatranih opština došlo je do poskupljenja cijena grijanja u odnosu na 2009. godinu. Najjeftiniji sistem centralnog grijanja je u Tuzli, gdje građani plaćaju 1,68 KM/m² dok je u Banjaluci i Travniku ta cijena skoro 2 puta veća.

BDP po glavi stanovnika u opštinama za 2010. godinu (za 2011. podatak nije dostupan) varirao je od oko 5.200 KM u Foči, do 10.400 KM u Banjaluci i 18.200 KM u Novom Sarajevu. Istovremeno procenat domaćinstava sa prihodima manjim od 500 KM (nivo siromaštva) u Širokom Brijegu je 7%, a u Foči 72%. Najveći broj ispitanika koji je imao većih poteškoća “sastaviti kraj s krajem” je na području opština Trebinje, Pale i Foča. Najveću učestalost dugovanja za plaćanje računa domaćinstva u 2011. godini (komunalije i ostalo) imali su ispitanici na području opštine Trebinje, a najpovoljnija situacija po oba ova parametra bila je u Novom Sarajevu i Širokom Brijegu. U većini opština u odnosu na period prije 2 godine, pogoršao se omjer zaposlenih u odnosu na broj stanovnika. Najpovoljnija situacija je na području opštine Novo Sarajevo, gdje na 2,9 stanovnika dolazi 1 zaposleni. Slijede Banja Luka, Tuzla, Mostar i Trebinje sa oko 4 stanovnika na 1 zaposlenog. Najteža situacija u ovoj oblasti je u opštinama

¹ Banja Luka, Tuzla, Novo Sarajevo, Mostar, Doboje, Pale, Foča, Trebinje, Bihać, Travnik, Široki Brijeg, Livno, Bijeljina i Zenica.

Livno i Foča, gdje na 7 stanovnika dolazi 1 zaposlena osoba. Najmanja vjerovatnoća gubitka posla po sopstvenoj procjeni ispitanika je na području Bihaća i N. Sarajeva, a najveća u Livnu i Foči.

U većini posmatranih opština, u poređenju sa 2009., došlo je do povećanja broja ljekara u prim. zdr. zaštiti u odnosu na broj stanovnika. Najpovoljniji omjer je u Tuzli, gdje 1 ljekar dolazi na oko 670 stanovnika, naspram Livna gdje je omjer 1:1600. Istovremeno, najviše razloga za pritužbe za dugo čekanje na uslugu doktora tokom dana imali su ispitanici na području Livna i Mostara. U većini posmatranih opština, ispitanici nisu imali mnogo razloga da se žale na pristupnost zdravstvenim ustanovama, i u smislu udaljenosti, i u smislu troškova da se dođe do doktora.

Rezultati istraživanja govore da je generalno u svim posmatranim opštinama nizak nivo povjerenja u ljude, što govori između ostalog o opštoj slici bosanskohercegovačkog društva. Na skali od 1 do 10, jedinu prosječnu ocjenu povjerenja u ljude preko 5 dali su ispitanici na području opštine Livno (5,39), a najniža prosječna ocjena stepena povjerenja u ljude data je u Trebinju, 1,82. Među 7 pokazatelja subjektivnog kvaliteta života, ispitanici su najzadovoljniji porodicom i porodičnim životom.

Navedeno su samo neki od rezultata mjerenja kvaliteta života putem metodologije kreirane po uzoru na parametre koje koriste EU zemlje, kombinovanjem raspoloživih podataka prikupljenih iz zvaničnih dostupnih izvora, te odgovora dobijenih kroz anketu koja je provedena u svih 14 opština sa ukupno 1532 ispitanika.

Najveći indeks kvaliteta života među posmatranim opštinama ima Široki Brijeg, 57,89 odmah ispred Banjaluke i Novog Sarajeva. Na posljednjem mjestu nalazi se Foča, sa indeksom kvaliteta života 41,37.

Dobijeni rezultati, sami za sebe, najvećim dijelom ne mogu biti od koristi za vrednovanje dosadašnjeg mandata načelnika opština, jer ne sadrže uporedive podatke, dolaskom na vlast zatečenog stanja. ali mogu poslužiti lokalnom i drugim nivoima vlasti za sagledavanje trenutnog stanja pojedinih oblasti kvaliteta života, i intenziviranje aktivnosti na njegovom poboljšanju u narednom periodu. Istovremeno, u svjetlu predstojećih lokalnih izbora mogu poslužiti kao podloga za kreiranje političkih platformi kandidata na izborima u kontekstu povećanja kvaliteta života građana.

*Za više informacija molimo Vas da kontaktirate Sinišu Bencuna, projekt menadžera CCI,
055 222 111, 065 582 666, sinisa@ccibh.org*

Ovaj projekat finansira Evropska unija.

Stavovi izneseni u ovom projektu isključiva su odgovornost CCI i ni u kom slučaju ne predstavljaju stanovišta EU.